

Keuren van **BOSPLANTSOEN**

Keuren van
BOSPLANTSOEN

Colofon

Deze publicatie wordt gebruikt bij de cursus Keuren van bosplantsoen, uitgegeven door Inverde in samenwerking met en voor de bosbeheerders van het Agentschap voor Natuur en Bos.

Tekst

Martin Winnock (Inverde)

Leescomissie

Erik Van Boghout (ANB), Gudrun Van Langenhove (ANB), Guido Winters (ANB)

Eindredactie teksten

Pieter Jan Rosiers (Inverde)

Foto's

www.vilda.be - Rollin Verlinde

Lay-out

Boekje: drukkerij Buroform, cover: Veerle Deridder (Inverde)

Uitgave

November 2018

Depotnummer

D/2018/13.232/2

Verantwoordelijke uitgever

Tom Embo
Havenlaan 88 bus 75
1000 Brussel

De (invul)formulieren in dit boekje en bijkomende info vind je terug op www.ecopedia.be.

Inhoud

1. Inleiding	5
2. Voornaamste kenmerken bestek ANB en procedure standaardkeuring	5
3. Praktische afhandeling van de keuring	7
4. Proces-verbaal van levering	8
4.1. Algemene elementen	8
4.2. Voldoet de leveringsbon?	8
4.3. Document leverancier	10
4.5. Wanneer gedeeltelijke levering?	16
4.6. Is de statistische test positief?	16
4.8. Opmerkingen	17
4.9. Datum en handtekening	17
5. Statistische test	18
5.1. Analyseren van een steekproef	18
5.1.1. Keuze en grootte van de steekproef	18
5.1.2. Analyseren van de steekproef	19
5.1.3. Formulier 'Statistische test – formulier van de individuele gegevens'	20
5.1.4. Formulier 'Samenvatting van de statistische test'	20
5.1.5. Lengtecategorie	20
5.1.6. Gebogen planten (gebreken voor het geheel)	24
5.1.7. Gesnoeide planten	25
5.2. Individuele gebreken	25
5.2.1. Ontbrekende planten	25
5.2.2. Hoogte/diameterverhouding (H/D) onvoldoende	25
5.2.3. Meervoudige stammen	27
5.2.4. Plant met meer dan één eindscheut	28
5.2.5. Afwezige of beschadigde eindknop	29
5.2.6. Niet geheelde wonden	30
5.2.7. Slecht gevormde of beschadigde penwortel, afwezigheid haarwortels	31
5.2.8. Sterke afwijking van de stam/te gebogen plant (individuele gebreken)	32
5.3. Verlenging van de test?	34
5.4. Weigering van een lot	34
6. Bijlagen	35

1. Inleiding

Bosplantsoen besteld bij de boomkwekerij en bestemd om in het bos te worden geplant, dient van goede fysieke en genetische kwaliteit te zijn. Zo wordt de basis gelegd voor gezonde bosesystemen waar duurzaam, multifunctioneel bosbeheer mogelijk is, ook in het licht van de voorspelde klimaatwijziging.

De noodzaak voor een vorming Keuring van Bosplantsoen komt voort uit enkele slechte ervaringen en vooral uit het gebrek aan concrete richtlijnen voor de medewerkers die de bestelling en keuring van bosplantsoen moeten uitvoeren. De bedoeling is dat tijdens keuring bij levering op eenzelfde wijze goede kwaliteit herkend kan worden. Maar ook plantsoen, dat niet voldoet aan vooropgestelde kwaliteitseisen, op objectieve wijze geweigerd kan worden. Een uniforme, gestandaardiseerde methode geeft bosbeheerders technische en juridische houvast bij het goed- of afkeuren van bosplantsoen. Een volgens deze methode geweigerd lot zou in elke andere boswachterij of bosbedrijf dus eveneens geweigerd moeten worden.

Geïnspireerd door het Département de la Nature et des Forêts (DNF, het Waalse Agentschap voor Natuur en Bos) en in overleg met onze boomkwekers werd een standaardprocedure voor keuring en levering van bosplantsoen uitgewerkt door een werkgroep bestaande uit leden van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) en Inverde (ingenieurs, bestekschrijvers en boswachters). De standaardprocedure voor keuring bij levering is onderdeel van het bestek dat ANB hanteert voor de bestelling van bosplantsoen.

Deze opleidingsbrochure doet dienst als leidraad voor de medewerker van het ANB. Voor alle andere Vlaamse bosbeheerders kan het eveneens als inspiratiebron dienen. Zodoende verhogen we de vraag naar bosplantsoen van goede genetische en fysieke kwaliteit. Dit kan de kwaliteit van de boomkwekerijproductie ook alleen maar ten goede komen.

2. Voornaamste kenmerken bestek ANB en procedure standaardkeuring

De Europese richtlijn 1999/105/EG werd geïmplementeerd in de Vlaamse wetgeving onder de vorm van het Besluit van de Vlaamse regering van drie oktober 2003 over de erkenningsprocedure van bosbouwkundig uitgangsmateriaal en het in handel brengen van bosbouwkundig teeltmateriaal (zie bijlage). Volgens dit besluit is het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) verantwoordelijk voor het beheer van het erkende bosbouwkundig uitgangsmateriaal in Vlaanderen. Het Federaal Agentschap voor Voedselveiligheid (FAVV) staat in voor de fytosanitaire controle. Het Departement Landbouw en Visserij, afdeling Kennis, Kwaliteit en Visserij, controleert op herkomst en de EG-kwaliteit. De EG-kwaliteit is een bepaalde kwaliteitsnorm waaraan de betrokken bedrijven en de planten moeten voldoen.

Naast het wetenschappelijk beoordelen van erkenningsaanvragen, het op regelmatige basis controleren van het uitgangsmateriaal, het actualiseren van het register van het erkende uitgangsmateriaal, het bepalen van de herkomstgebieden, stelt het INBO ook de lijst van aanbevolen herkomsten op. Deze lijst heeft als doel een betere bevoorrading van geschikt teeltmateriaal van de meest aangewezen herkomsten te verzekeren. Een herkomst wordt aanbevolen omdat hij, met een grotere garantie op succes, kwaliteitsvol (afhankelijk van de categorie) en goed aangepast plantsoen kan leveren.

Bij de bestelling van bosplantsoen worden per soort een aantal criteria vastgelegd waaraan het plantsoen moet voldoen: herkomst, grootte en teeltwijze. In functie van de doelstellingen van de aanplanting (zuiver ecologisch of bos met ook duurzame houtproductie) zal dikwijls de meest geschikte herkomsten worden bepaald in het bestek. Voor elk criterium is het van belang dat dit bij de levering wordt gecontroleerd.

De hieronder uitgewerkte procedure moet ervoor zorgen dat de keuring bij levering objectief en gedocumenteerd gebeurt.

Volgende documenten worden gebruikt:

- **Document leverancier:** dit is door de leverancier verplicht af te geven bij de levering. Het is een document dat wettelijk moet worden bijgevoegd bij de planten voor de boomsoorten die onderworpen zijn aan het BVR van drie oktober 2003 (zie Bijlage).
- **Proces-verbaal van levering:** wordt verplicht opgemaakt door ANB, getekend door zowel leverancier als ANB en acteert de aanvaarding of afkeuring van het lot. Eén exemplaar wordt meegegeven aan de leverancier. Dit formulier vat alle informatie aangaande de keuringsprocedure samen.
- **Samenvatting van de statistische test:** wordt verplicht opgemaakt door ANB voor de hieronder vermelde soorten en vormt mee de basis voor het wel of niet afkeuren van de levering. Het is een intern document, dat toelaat om de goede handelskwaliteit van de gepresenteerde planten te controleren door een praktische test uit te voeren op een deel van de levering en wordt niet meegegeven aan leverancier.

Soorten te keuren met statistische test

Naaldhout:

Pinus sp, Larix sp, Pseudotsuga

Loofhout:

*Acer pseudoplatanus, Alnus sp, Betula sp,
Fagus sylvatica, Fraxinus excelsior, Prunus avium, Quercus sp, Tilia sp*

De keuring en het invullen van de documenten gebeurt steeds door twee personen, van wie één keuringsspecialist, liefst bijgestaan door andere medewerkers om zowel het eigenlijke keurwerk als het correct invullen van alle formulieren zo goed en zo snel mogelijk te laten verlopen. Dit wordt op voorhand intern afgesproken. De leverancier mag niet vertrekken voordat de volledige keuring is gebeurd, inclusief aftekenen van het proces-verbaal van levering.

Het invullen van de statistische test gebeurt per soort aan de hand van bijgaande brochure, waarin alle te controleren kenmerken in detail worden beschreven. De uitslagen van de statistische testen van alle gekeurde soorten worden samengebracht in één proces-verbaal van levering.

Voor het invullen van het proces-verbaal van levering wordt waar nodig vergeleken met de gegevens op de leveringsbon, op de documenten leverancier en de bepalingen uit het bestek. In het vak 'opmerkingen' kunnen specifieke vaststellingen worden genoteerd (bv: één soort geweigerd wegens verkeerde herkomst).

Als één of meerdere soorten worden geweigerd, dan worden die besteld bij de tweede best gerangschikte inschrijver. Bij weigering wordt de administratief medewerker van de regio onmiddellijk verwittigd, zodat deze bestelling aansluitend kan gebeuren.

3. Praktische afhandeling van de keuring

Om de levering correct te kunnen keuren, moeten de keurders beschikken over:

- **schrijfmateriaal**
- **exemplaren van volgende formulieren (te downloaden op www.ecopedia.be):**
 - het formulier 'Proces-verbaal van levering'
 - het formulier 'Samenvatting van de statistische test'
 - het formulier 'Statistische test - formulier van de individuele gegevens'
- **een oprolbare keurdersmat voorzien van lijnenraster met centimeterschaal en gradenboog**
uitgedeeld tijdens de opleiding
- **een mal om de dikte van de wortelhals van de plant te meten**
uitgedeeld tijdens de opleiding
- **een rekenmachine**
eventueel de rekenmachine van een gsm

Om te voorkomen dat de planten uitdrogen en om de beste werkomstandigheden te waarborgen, dient de keuring van levering te gebeuren op een plaats die afgeschermd is van wind, zon en regen.

De keuring en het invullen van de documenten gebeurt steeds door twee personen, van wie één keuringsspecialist die liefst bijgestaan wordt door een andere medewerker om zowel het eigenlijke keurwerk als het correct invullen van alle formulieren zo goed en zo snel mogelijk te laten verlopen. Dit wordt op voorhand intern afgesproken. De leverancier mag niet vertrekken voordat de volledige keuring, inclusief aftekenen van het proces-verbaal van levering, is gebeurd.

Tip: De grijze vakken van de verschillende formulieren mogen ingevuld worden voordat je naar de plaats van levering gaat.

Het formulier 'Statistische test - formulier van de individuele gegevens' biedt ondersteuning bij de praktische uitvoering van de statistische test. Voor elke geanalyseerde busse verwijzen de diverse kolommen naar de criteria die moeten geanalyseerd worden voor elke plant. Op die manier kunnen de planten geteld worden die niet voldoen aan de gewenste goede handelskwaliteit. Dit formulier laat toe om tijd te winnen, zorgt voor meer duidelijkheid en maakt een optimale samenvatting mogelijk van de verzamelde gegevens. Ook hangen tijdens de keuring de handen van de keurder vaak vol met aarde, het gebruik van dit formulier als werkblad is dus een voordeel.

Aan het einde van deze leveringsprocedure wordt het onderzochte lot van bosplanten aanvaard, aanvaard onder voorbehoud of geweigerd. Er wordt een proces-verbaal van levering opgesteld in twee exemplaren en ondertekend door beide partijen (de bezorger voor de opdrachtnemer en de ontvanger voor de aanbestedende overheid).

De leveringsprocedure verloopt in vier opeenvolgende fasen:

1. De keurder controleert op basis van de leveringsbon of de levering volledig en in overeenstemming is met de bestelling.
2. De keurder controleert of de documenten leverancier bij de goederen volledig en correct werden ingevuld en in overeenstemming zijn met de bestelling.
3. De keurder controleert de geleverde loten en telt in het bijzonder het aantal bussels. Hij legt ook de bussels opzij voor het uitvoeren van de statistische test.
4. De keurder voert de statistische test uit om de goede handelskwaliteit van de geleverde bosplanten te controleren. Hij controleert het aantal planten per busseel en de eventuele aanwezigheid van planten die niet voldoen aan de gewenste fysieke kwaliteit. Alle planten van de steekproef worden getest op alle criteria.

4. Proces-verbaal van levering

Het formulier 'Proces-verbaal van levering' laat toe om alle punten samen te vatten die gecontroleerd werden tijdens een keuring van bosplanten. Het is een samenvatting van de vier opeenvolgende fasen van de leveringsprocedure, ook al wordt de vierde fase toegelicht in het formulier 'Samenvatting van de statistische test'.

Alle punten die gecontroleerd werden tijdens de keuring worden voorgesteld in elf opeenvolgende vakken (Figuur 1). De grijze vakken mogen voorafgaand aan de procedure ingevuld worden (bijvoorbeeld thuis of op kantoor) op basis van de leveringsbon. Op die manier hoeft je niet al te veel documenten mee te nemen en kan er ook niets vergeten worden bij de eigenlijke levering.

4.1. Algemene elementen

Er worden diverse elementen voor de levering weergegeven. De twee eerste vakken moeten correct ingevuld worden en vereisen geen bijkomende toelichting.

4.2. Voldoet de leveringsbon?

De leveringsbon vat alle gegevens van de bestelling samen.

Voor de soorten die onderworpen zijn aan het BVR van 3 oktober 2003 Bijlage I moeten op de leveringsbon de identificatiegegevens van de leverancier, de naam van elke soort en het nummer van het daaraan gekoppelde document leverancier en de geleverde hoeveelheid vermeld staan.

Voor de soorten die niet onderworpen zijn aan deze regelgeving, moet de leveringsbon de volgende informatie omvatten: leverancier, soort, herkomst, leeftijd, teeltformule, hoogtecategorie en geleverde hoeveelheid. Deze leveringsbon moet een correcte identificatie van het bosbouwkundig teeltmateriaal toelaten omdat de aanwezigheid van een document leverancier niet verplicht is.

Proces-verbaal van levering bosplantsoen

Vlaanderen
is natuur

BESTEKNUMMER: _____ IO: _____
 NAAM LEVERANCIER: _____

LEVERINGSDATUM/...../..... Voor dienstbevel nummer/...../.....
 Beginuur _____ Einduur _____ Duurtijd _____
 Plaats van levering _____
 ANB-personeel aanwezig _____

Voldoet de leveringsbon? ja nee

Zijn de documenten leverancier aanwezig en correct én conform aan de bestelling?

Documentnummer	Aanwezig, correct en volledig	Aanwezig, maar onvolledig	Afwezig	Conform aan de bestelling	Niet conform aan de bestelling
.....	☐	☐	☐	☐	☐
.....	☐	☐	☐	☐	☐
.....	☐	☐	☐	☐	☐
.....	☐	☐	☐	☐	☐
.....	☐	☐	☐	☐	☐
.....	☐	☐	☐	☐	☐
.....	☐	☐	☐	☐	☐
.....	☐	☐	☐	☐	☐
.....	☐	☐	☐	☐	☐
.....	☐	☐	☐	☐	☐
.....	☐	☐	☐	☐	☐
.....	☐	☐	☐	☐	☐
.....	☐	☐	☐	☐	☐
.....	☐	☐	☐	☐	☐
.....	☐	☐	☐	☐	☐
.....	☐	☐	☐	☐	☐
.....	☐	☐	☐	☐	☐
.....	☐	☐	☐	☐	☐

Zijn de algemene criteria voor het lot in orde?

	ja	nee
De geleverde soorten zijn de bestelde soorten?	☐	☐
Identificatie bussels is geen probleem?	☐	☐
Planten zijn verpakt zoals voorzien in bestek?	☐	☐
Planten zijn bij transport beschermd tegen uitdrogen (gesloten vervoer of afgedekt) en vertonen geen uitdrogingsverschijnselen?	☐	☐
Aantal planten geleverd is in orde?	☐	☐
Aantal bussels: _____ Aantal planten/bussel: _____		
Totaal aantal geleverde planten: _____		
Sanitaire staat en versheid zijn in orde?	☐	☐
Leeftijd planten lijken overeen te komen met documenten leverancier?	☐	☐
De algemene criteria voor het lot zijn in orde?	☐	☐

Indien gedeeltelijke levering?

	Hoeveelheid	Datum	Handtekening boswachter
Totale hoeveelheid
Geleverde hoeveelheid
Saldo

Is de statistische test positief? ja nee niet van toepassing

BESLUIT: het lot is aanvaard geweigerd aanvaard onder voorbehoud

OPMERKINGEN

Opgemaakt in twee exemplaren te op

Voor de leverancier
Naam en handtekening

De boswachter
Naam en handtekening

Figuur 1. Het formulier 'Proces-verbaal van levering' (voorkant)

Is het document leverancier conform aan de bestelling? - verzamelblad

Nr document leverancier:	-----			-----			-----			-----		
	Vermeld op leveringsbon	Conform	Niet conform	Vermeld op leveringsbon	Conform	Niet conform	Vermeld op leveringsbon	Conform	Niet conform	Vermeld op leveringsbon	Conform	Niet conform
Soort	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hoogteklasse	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Totale hoeveelheid	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Herkomst (met code)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Leeftijd	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kweekwijze (bv ZIV1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Periode van levering	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Document leverancier conform bestelling?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Nr document leverancier:	-----			-----			-----			-----		
	Vermeld op leveringsbon	Conform	Niet conform	Vermeld op leveringsbon	Conform	Niet conform	Vermeld op leveringsbon	Conform	Niet conform	Vermeld op leveringsbon	Conform	Niet conform
Soort	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hoogteklasse	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Totale hoeveelheid	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Herkomst (met code)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Leeftijd	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kweekwijze (bv ZIV1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Periode van levering	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Document leverancier conform bestelling?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Nr document leverancier:	-----			-----			-----			-----		
	Vermeld op leveringsbon	Conform	Niet conform	Vermeld op leveringsbon	Conform	Niet conform	Vermeld op leveringsbon	Conform	Niet conform	Vermeld op leveringsbon	Conform	Niet conform
Soort	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hoogteklasse	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Totale hoeveelheid	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Herkomst (met code)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Leeftijd	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kweekwijze (bv ZIV1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Periode van levering	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Document leverancier conform bestelling?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

2

Figuur 2. Het formulier 'Proces-verbaal van levering' (achterkant)

4.3. Document leverancier

Het document leverancier - één exemplaar per categorie geleverde planten - is een document dat wettelijk moet bijgevoegd worden bij de planten voor de boomsoorten die onderworpen zijn aan het BVR van 3 oktober 2003. Een categorie van bosplanten stemt overeen met een soort met dezelfde kenmerken (herkomst, hoogtecategorie, etc.). Wanneer twee herkomsten van dezelfde soort geleverd worden, dan moeten er dus ook twee documenten leverancier voorgelegd worden.

De documenten leverancier moeten overhandigd worden voordat gestart wordt met het lossen van de planten. Ze moeten melding maken van de elementen die gevalideerd zijn in Tabel 1. Het nummer van het document leverancier moet genoteerd worden in het rechterdeel van dit vak. Het document leverancier is een eenvormig document voor alle planten geproduceerd binnen het Vlaamse Gewest. In de bijlagen vindt je enkele voorbeelden van een correct ingevulde documenten.

Is het document leverancier correct ingevuld?

- **Aanwezig, correct en volledig** (Figuur 4): ga door naar de rechterkolom ('Conform aan bestelling').
- **Aanwezig, maar onvolledig**: de boomkweker moet het correct en volledig ingevulde document voorleggen binnen de termijn die vooropgesteld wordt door de keurder.
- **Afwezig**: de levering mag niet plaatsvinden. Uitzonderlijk mag de levering toch doorgaan wanneer de boomkweker het compleet en correct ingevulde document voorlegt binnen de door de keurder vooropgestelde termijn. In dit geval mag de levering niet aanvaard worden, maar alleen aanvaard onder voorbehoud (of eventueel geweigerd wanneer andere elementen aanleiding geven tot de weigering van het lot).

Tabel 1: Elementen die moeten vermeld zijn om het document leverancier als correct en volledig te beschouwen.

Informatie	Correct en volledig
Nummer van het document leverancier (= twee cijfers voor teeltjaar, het erkenningsnummer van de kweker en een volgnummer)	X
Nummer van het basiscertificaat	X
Doeleinden (bos/andere)	X
Identificatie van de leverancier (+ registratienummer)	X
Identificatie van de begunstigde	X
Botanische (of volks-) naam van de soort	X
Land, code en streek van herkomst	X
Herkomstbenaming en/of registerverwijzing (voor loten afkomstig van afstammingen met niet-gemengde zaden, zaadtuinen en klonen)	X
Categorie basismateriaal (van bekende origine, geselecteerd, gekeurd of getest)	X
Afwijkende categorie (wanneer van toepassing)	facultatief
Type uitgangsmateriaal (bestand, zaadbron enz.)	X
Autochtoniteit van het materiaal	facultatief
Soort plant (naakte wortel of in pot/plug)	X
Leeftijd	X
Kweekwijze (bv. : Z1V1)	X
Geleverde hoeveelheid	X
Bewaring in koele ruimte (+ duur en andere nuttige informatie)	facultatief
Datum en originele handtekening van de kweker	X

Zijn de documenten leverancier aanwezig en correct én conform aan de bestelling?					
Documentnummer	Aanwezig, correct en volledig	Aanwezig, maar onvolledig	Afwezig	Conform aan de bestelling	Niet conform aan de bestelling
1740120 PVH 1077	☒	☐	☐	☒	☐
1740120 1493	☒	☐	☐	☒	☐
1740120 1494	☒	☐	☐	☒	☐
	☐	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐	☐

Figuur 4. Voorbeeld van conformiteit van documenten leverancier (voorkant formulier 'PV van levering')

Is het document leverancier conform aan de bestelling?

In een eerste stap wordt op de achterkant van het formulier 'Proces-verbaal van levering' voor elk document leverancier de conformiteit aan de bestelling beoordeeld. Dit onderdeel mag gedeeltelijk voorafgaand aan de eigenlijke levering ingevuld worden in overeenstemming met de bestelling (grijze vakken). Vervolgens worden op de voorkant van het formulier 'Proces-verbaal van levering' de conclusies overgeschreven (Figuur 4).

Wanneer er grote verschillen zijn tussen de bestelling (bij uitbreiding het bestek) en het document leverancier mag het lot geweigerd worden. De elementen die de conformiteit uitsluiten zijn opgenomen in Tabel 2.

Het is belangrijk om de bestelling goed te vergelijken met de elementen die vermeld staan op het document leverancier. Op grond van deze vergelijking worden de bestelling en het document leverancier wel of niet conform verklaard. Wanneer beide conform zijn, dan verloopt de rest van de levering uitsluitend op grond van de informatie die vermeld staat in het document leverancier (en niet langer op grond van de bestelling) (Figuur 3). Wanneer dit niet het geval is, dan stopt de levering. Het lot wordt dus geweigerd.

Is het document leverancier conform aan de bestelling? - verzamelblad

Nr document leverancier:	A7 40120 1443			A7 40120 1443			A7 40120 1444					
	Vermeld op leveringsbon	Conform	Niet conform	Vermeld op leveringsbon	Conform	Niet conform	Vermeld op leveringsbon	Conform	Niet conform	Vermeld op leveringsbon	Conform	Niet conform
Soort	ATCA (WAGNIST)	☒	☐	FAME SILVIA	☒	☐	QUINCH RTN	☒	☐		☐	☐
Hoogteklasse	60-80	☒	☐	80-100	☒	☐	80-100	☒	☐		☐	☐
Totale hoeveelheid	150	☒	☐	50	☒	☐	350	☒	☐		☐	☐
Herkomst (met code)	6600-NH 6600	☒	☐	5VBOIS ZONE	☒	☐	4VBOIS KRAFT	☒	☐		☐	☐
Leeftijd	E (121)	☒	☐	3 (310)	☒	☐	2 (320)	☒	☐		☐	☐
Kweekwijze (bv ZIVI)	S1 E1	☒	☐	S30	☒	☐	S20	☒	☐		☐	☐
Periode van levering	januari	☒	☐	januari	☒	☐	januari	☒	☐		☐	☐
Document leverancier conform bestelling?		☒	☐		☒	☐		☒	☐		☐	☐
Nr document leverancier:												
Soort		☐	☐		☐	☐		☐	☐		☐	☐
Hoogteklasse		☐	☐		☐	☐		☐	☐		☐	☐
Totale hoeveelheid		☐	☐		☐	☐		☐	☐		☐	☐
Herkomst (met code)		☐	☐		☐	☐		☐	☐		☐	☐
Leeftijd		☐	☐		☐	☐		☐	☐		☐	☐
Kweekwijze (bv ZIVI)		☐	☐		☐	☐		☐	☐		☐	☐
Periode van levering		☐	☐		☐	☐		☐	☐		☐	☐
Document leverancier conform bestelling?		☐	☐		☐	☐		☐	☐		☐	☐
Nr document leverancier:												
Soort		☐	☐		☐	☐		☐	☐		☐	☐
Hoogteklasse		☐	☐		☐	☐		☐	☐		☐	☐
Totale hoeveelheid		☐	☐		☐	☐		☐	☐		☐	☐
Herkomst (met code)		☐	☐		☐	☐		☐	☐		☐	☐
Leeftijd		☐	☐		☐	☐		☐	☐		☐	☐
Kweekwijze (bv ZIVI)		☐	☐		☐	☐		☐	☐		☐	☐
Periode van levering		☐	☐		☐	☐		☐	☐		☐	☐
Document leverancier conform bestelling?		☐	☐		☐	☐		☐	☐		☐	☐

Figuur 3. Voorbeeld van conformiteit van documenten leverancier (achterkant formulier 'PV van levering')

Tabel 2: Verschillen die wel of niet aanvaardbaar zijn met het oog op de volledige conformiteit tussen de bestelling en het document leverancier.

Kenmerk	Mogelijk verschil tussen de bestelling en het document leverancier?
Soort	Niet aanvaardbaar (nagaan of het niet om een schrijffout gaat).
Herkomst (met code)	Niet aanvaardbaar
Leeftijd	Mogelijkheid tot het aanvaarden van planten die maximaal één jaar jonger zijn wanneer alle andere kenmerken voldoen.
Kweekwijze (bv S1R1)	Het verschil moet verder toegelicht worden in de opmerkingen. Het verschil mag niet te groot zijn. Dus wortelgestel goed controleren tijdens de statistische test.
Hoogteklasse	Minieme verschillen kunnen worden toegestaan. Dit moet gemeld worden bij de opmerkingen (voorlaatste vak).
Totale hoeveelheid	Levering van meer planten dan besteld kan niet aanvaard worden. Bij kleinere hoeveelheid vak 'Gedeeltelijke levering' invullen.
Periode van levering	Niet aanvaardbaar wanneer te groot verschil

Wanneer er twijfel zou zijn over de echtheid van het document van de leverancier, dan kan dit nagetrokken worden bij het Departement Landbouw en Visserij, Afdeling Kennis, Kwaliteit en Visserij, Dienst Kwaliteit, Team Toezicht Plantaardig Teeltmateriaal. De kweker is namelijk verplicht om steeds een dubbel van elk document dat wordt afgeleverd te sturen naar deze dienst.

4.4. Werden de algemene criteria m.b.t. het lot gerespecteerd?

Na de controle van de diverse documenten (twee eerste fasen van leveringsprocedure), bestaat de derde fase uit het analyseren van het plantsoen en de wijze van levering en transport op diverse criteria.

In dit vak volstaat het om voor iedere vraag het vakje ja of neen aan te kruisen (Figuur 6). De laatste regel, 'De algemene criteria voor het lot zijn in orde?' geeft een synthese van de vorige regels. Eén of meerdere keren neen betekent neen als eindresultaat. Toelichting bij de verschillende criteria, zie Tabel 3.

Tabel 3: Verschillen die wel of niet aanvaardbaar zijn met het oog op het respecteren van de algemene criteria m.b.t. het lot

Criteria	Motivering in orde ja/nee
Soort	Je gaat na of de geleverde soort wel degelijk de soort is die besteld werd (in principe de soort die vermeld staat in het document leverancier). Zo niet: weigering.
Identificatie van de bussels	Wanneer in de levering meerdere herkomsten van eenzelfde soort aanwezig zijn, moet je goed controleren of de herkomsten duidelijk van elkaar gescheiden werden (duidelijke fysieke scheiding in de vrachtwagen of bussels voorzien van touwen met een verschillende kleur of een etiket per busstel of een andere manier van aanduiding). Zo niet: weigering.
Verpakking	Wanneer het bestek een specifieke verpakking oplegt, dan moet aan deze vereiste voldaan worden. Zo niet: weigering.
Planten beschermd tijdens het transport	De planten moeten vervoerd worden in een aanhangwagen met dekzeil of in een gesloten transportmiddel. Ze mogen tijdens het transport in geen geval blootgesteld worden aan zon of wind. Zo niet: weigering
Aantal planten	Je moet het aantal bussels en het aantal planten per busstel controleren tijdens de statistische test. Wanneer het aantal geleverde planten lager is dan het bestelde aantal, kruis dan het vakje nee aan en vermeld in het vak 'Gedeeltelijke levering' het nog te leveren aantal planten.
Wanneer het aantal geleverde planten hoger is dan het bestelde aantal, mag je de overtollige bussels niet aanvaarden.	Levering van meer planten dan besteld kan niet aanvaard worden. Bij kleinere hoeveelheid vak 'Gedeeltelijke levering' invullen.
Sanitaire staat en versheid	Het lot mag geen bussels met uitgedroogde of zieke planten bevatten of planten die tekenen vertonen van verhitting, vorst of gisting (Figuur 5). Wanneer de planten niet vers zijn (gistingengeur, plant niet groen onder de schors, etc.) of wanneer een ziekte wordt vastgesteld, wordt het lot geweigerd. Bij twijfel over de versheid of over de eventuele aanwezigheid van een ziekte moet de keurder zijn opmerkingen en de vastgestelde symptomen toelichten in vak 'Opmerkingen aangaande de levering'. Bovendien zal de partij aanvaard worden onder voorbehoud. Er worden in dat geval twee planten voor analyse verzonden naar instanties die de aanwezigheid van dit soort ziekten kunnen opsporen.
Leeftijd van de planten	De leeftijd van de planten moet vermeld worden op het document leverancier. Dit moet in de praktijk overeenstemmen met deze leeftijd. Wanneer dit niet het geval is, dan moet het lot geweigerd worden.

Figuur 5. Voorbeelden van niet verse planten

Zijn de algemene criteria voor het lot in orde?	ja	nee
De geleverde soorten zijn de bestelde soorten?	☒	☐
Identificatie bussels is geen probleem?	☒	☐
Planten zijn verpakt zoals voorzien in bestek?	☒	☐
Planten zijn bij transport beschermd tegen uitdrogen (gesloten vervoer of afgedekt) en vertonen geen uitdrogingsverschijnselen?	☒	☐
Aantal planten geleverd is in orde?	☒	☐
Aantal bussels: <i>18</i> Aantal planten/bussel: <i>25.</i>		
Totaal aantal geleverde planten: <i>450.</i>		
Sanitaire staat en versheid zijn in orde?	☒	☐
Leeftijd planten lijken overeen te komen met documenten leverancier?	☒	☐
De algemene criteria voor het lot zijn in orde?	☒	☐

Figuur 6. Een voorbeeld van gerespecteerde algemene criteria m.b.t. het lot

4.5. Wanneer gedeeltelijke levering?

Het is mogelijk dat de planten gedeeltelijk geleverd worden op verschillende tijdstippen. De redenen hiervoor kunnen zijn:

- Op vraag van de boswachter.
- Een probleem bij de boomkweker (oogst van de planten onderbroken door weersomstandigheden, tekort aan planten, etc.).

In al deze gevallen moet het vak 'Wanneer gedeeltelijke levering' worden ingevuld. Dit vak geeft het aantal planten weer dat de boomkweker nog moet leveren zodat de levering als volledig zou kunnen beschouwd worden (Figuur 7).

Indien gedeeltelijke levering?	Hoeveelheid	Datum	Handtekening boswachter
Totale hoeveelheid	5100		
Geleverde hoeveelheid	3500	25/11/2017	
Saldo	1600	12/12/2017	
Is de statistische test positief? ☐ ja ☐ nee ☐ niet van toepassing			

Figuur 7. Voorbeeld van een levering op verschillende tijdstippen

N.B. In geval van gedeeltelijke levering wordt bij de ontvangst en keuring van het resterende deel van de levering een nieuw formulier PV van levering ingevuld.

4.6. Is de statistische test positief?

In dit vak moet het besluit van de statistische test vermeld worden. Deze test heeft als resultaat een ja of nee voor de aanvaarding van het lot. **Een test met een negatief resultaat moet leiden tot weigering van het lot** (Figuur 8). In dit vak staat dus gewoon een samenvatting van de statistische test.

Is de statistische test positief?	☐ ja	☒ nee	☐ niet van toepassing
BESLUIT: het lot is	☐ aanvaard	☒ geweigerd	☐ aanvaard onder voorbehoud
OPMERKINGEN Onvoldoende op statistische test (maximum aantal niet-conforme planten overschreden)			

Figuur 8. Voorbeeld van een geweigerd lot vanwege onvoldoende op de statistische test

4.7. Besluit

Een partij planten kan worden:

- **Aanvaard:** wanneer geen element voor een probleem zorgt of wanneer de elementen die niet conform zijn aan de wensen van de bestelling slechts van marginaal belang zijn.
- **Geweigerd:** wanneer de statistische test mislukt is voor die ganse partij of wanneer een element van de keuring niet aanvaardbaar is, zoals eerder toegelicht (ziekte, planten niet beschermd tijdens het transport, uitgedroogde planten, etc.).
- **Aanvaard onder voorbehoud:** wanneer de boomkweker een element moet aanbrengen zodat de keuring als correct en volledig zou kunnen beschouwd worden. Dit is het geval wanneer de boomkweker een leveringsbon of een document leverancier opnieuw moet afgeven of ontbrekende planten moet leveren. Bij aanvaarding onder voorbehoud moet in een commentaar toegelicht worden wat de boomkweker moet leveren en binnen welke termijn hij dit moet doen.

N.B. In geval van afkeuring door het mislukken van de statistische test van een deel van de partij (bijvoorbeeld voor twee soorten uit een bestelling die zes soorten bevat), wordt dit afgekeurde deel geweigerd terwijl de rest van de partij aanvaard wordt onder voorbehoud. Bij de daaropvolgende ontvangst en keuring van het ontbrekende deel van de levering wordt een nieuw formulier PV van levering ingevuld.

4.8. Opmerkingen

Dit vak moet ingevuld worden wanneer een element niet ergens anders kan toegelicht worden:

- Wanneer het lot aanvaard wordt hoewel een element niet conform is met de verwachtingen, dan moet dit element verduidelijkt worden.
- Wanneer de partij onder voorbehoud wordt aanvaard, dan moeten de elementen verduidelijkt worden die nog moeten aangebracht of gecontroleerd worden voordat de partij definitief aanvaard wordt.
- Wanneer de partij geweigerd wordt, moeten de redenen voor deze weigering vermeld en toegelicht worden.

4.9. Datum en handtekening

Het document leverancier moet in twee exemplaren worden opgemaakt. Hierop moeten de datum en de plaats van ontvangst vermeld worden. Bovendien moeten beide partijen (de leverancier in naam van de boomkweker en de keurder) dit document ondertekenen. Eén exemplaar is bestemd voor de boomkweker, het andere wordt bewaard door de keurder.

5. Statistische test

5.1. Analyseren van een steekproef

De statistische test is een test die wordt uitgevoerd op een deel van de levering (de steekproef) en die toelaat om de goede handelskwaliteit van de geleverde planten te controleren. Het gaat om de derde en vierde fase van de keuring. De statistische test is opgenomen in het formulier 'Samenvatting van de statistische test'.

Om de gegevens van de steekproef voor deze test te verzamelen, moet het formulier 'Statistische test – formulier van de individuele gegevens' ingevuld worden. Dit document geeft op synthetische wijze alle criteria weer die verder in deze brochure uitvoerig worden toegelicht.

5.1.1. Keuze en grootte van de steekproef

Op grond van de hoeveelheid planten die vermeld staan in het document leverancier wordt de omvang van de te analyseren steekproef en dus het te nemen aantal bussels bepaald:

Tabel 4: Grootte van de steekproef

Totaal aantal geleverde planten	Aantal planten in de steekproef
0-500	50
500-1000	100
>1000	200

Te nemen aantal bussels = omvang steekproef / aantal planten per busseel

Bijvoorbeeld:

- 450 zoete kersen verpakt per busseel van 25 planten: steekproef van 50 planten (zie Tabel 4)
⇒ $50 / 25 = 2$ bussels te nemen
- 2.000 esdoorns verpakt per busseel van 50 planten: steekproef van 200 planten
⇒ $200 / 50 = 4$ bussels te nemen

De bussels die genomen worden voor het samenstellen van de steekproef moeten:

- **Willekeurig** gekozen worden (zonder dat ze vooraf bekeken werden).
- Genomen worden **uit de verschillende lagen van de levering** (wanneer mogelijk bovenaan, midden en onderaan).

Bij het wegnemen van de bussels moet vooraf hun nummer gekozen worden. Deze nummers stemmen overeen met de volgorde waarin de bussels gelost worden. Bij het tellen van de bussels tijdens het lossen (om het aantal bussels te controleren) worden dus de bussels met de geselecteerde nummers opzij gehouden. De meest eenvoudige manier om dit te doen is bijvoorbeeld:

- Voor een lot van 8.000 planten, d.w.z. 160 bussels van 50 planten, neemt u vier bussels, elk in een vierde van het geheel. Bijvoorbeeld:

- De bussels 3, 46, 112 en 153
 - Of 12, 41, 97 en 145
 - Of 30, 72, 100 en 135
 - etc.
- Voor een lot van 150 planten, d.w.z. zes bussels van 25 planten, neem je twee willekeurige bussels, één in de eerste helft, de andere in de tweede helft. Je kunt bijvoorbeeld de bussels twee en 4, drie en 5, 1 en 6, etc. wegnemen.

Er moeten dus willekeurig bussels weggenomen worden in elk deel van de levering en door regelmatig andere nummers te kiezen.

5.1.2. Analyseren van de steekproef

Om de analyse van de planten mogelijk te maken, wordt een formulier 'Statistische test – formulier van de individuele gegevens' voorgesteld. Dit document laat toe om alle planten van de steekproef volgens alle criteria te analyseren voordat het formulier 'Samenvatting van de statistische test' wordt ingevuld.

Het formulier 'Statistische test – formulier van de individuele gegevens' moet tijdens de uitvoering van de statistische test op het terrein gebruikt worden als controleblad waarbij elke regel een busstel vertegenwoordigt (van 25 of 50 planten). (Figuur 9).

Bij de uitvoering van de statistische test moet elke plant geanalyseerd worden door deze rond zijn as te draaien zodat de plant in al zijn vormen kan bestudeerd worden. Het gebeurt soms dat bepaalde gebreken slechts aan één zijde van de plant zichtbaar zijn.

We benadrukken dat een plant niet conform is wanneer hij één of meer individuele gebreken vertoont. Een plant die meerdere individuele gebreken vertoont, wordt dus slechts één keer aangemerkt als niet conform. Hierbij moet dus het meest in het oog springende individuele gebrek gesignaleerd worden.

Het is mogelijk dat het aantal planten in de busstel niet exact overeenstemt met het verwachte aantal planten. Het aantal planten in elke busstel moet in ieder geval genoteerd worden voor elke rij (=busstel) van de steekproef (kolom 'Aantal planten in de busstel').

- **In geval van meer planten dan verwacht:** analyse van de boventallige planten zoals de andere planten.
- **Ontbrekende plant:** aanstippen als individueel gebrek.
- **Gebreken die verband houden met de volledige steekproef.** Deze gebreken zijn tot op een bepaald percentage aanvaardbaar (20 of 30 % van het totaal aantal planten, afhankelijk van de gebreken).
- **Individuele gebreken.** Wanneer de plant meerdere individuele gebreken vertoont, dan wordt dit slechts in één enkele kolom vermeld (de kolom van het meest in het oog springende gebrek). Naargelang van de omvang van de steekproef is een maximaal aantal niet-conforme planten aanvaardbaar. Boven dit percentage moet het lot geweigerd worden.

De verschillende percentages en de totalen voor elke kolom moeten berekend worden voor het geheel van geanalyseerde bussels. Met de gehanteerde statistische methode zou het

aantal niet-conforme planten (die één of meer individuele gebreken vertonen) binnen de geanalyseerde steekproef niet meer mogen bedragen dan de waarden vermeld in Tabel 5.

Tabel 5: Maximum aantal niet-conforme planten in functie van de steekproefgrootte

Aantal planten	Aantal planten in de steekproef	Maximum aantal toegestane afwijking
0-500	50	8 stuks
500-1000	100	16 stuks
>1000	200	32 stuks

5.1.3. Formulier 'Statistische test – formulier van de individuele gegevens'

Het formulier 'Statistische test – formulier van de individuele gegevens' bestaat uit drie delen (Figuur 9 en Figuur 10):

- Een kolom 'Planten in de busset' waarmee het aantal planten in elke busset kan worden geteld.
- Een onderdeel 'Gebreken voor het geheel van de steekproef' waarin voor iedere plant het de gebreken voor het geheel worden weergegeven (zie verder voor meer toelichting).
- Een onderdeel 'Individuele gebreken' waar een plant slechts in één enkele kolom mag vermeld worden (de kolom van het meest in het oog springende gebrek). Voor elke busset moet het totaal aantal niet-conforme planten dat in deze kolommen vermeld staat, opgeteld worden in de laatste kolom met de titel 'Ten minste één individueel gebrek'.

5.1.4. Formulier 'Samenvatting van de statistische test'

Het formulier 'Samenvatting van de statistische test' is een nette en toonbare samenvatting van de gegevens, waarvan het eindresultaat overgenomen wordt in het proces-verbaal van levering. Het is een intern document voor ANB en wordt niet meegegeven aan leverancier (Figuur 11).

Gebreken voor het geheel van de steekproef

5.1.5. Lengtecategorie

Bij de bestelling wordt een hoogtecategorie vermeld en deze staat normaal gezien ook op het document leverancier.

Om de hoogte van de plant te meten, moet de maat in rechte lijn genomen worden tussen de wortelhals en de eindknop. Dit gebeurt met een meetlint dat plat wordt gelegd op de plaats waar de analyse van de planten wordt uitgevoerd. De hoogte wordt dus al liggend en ongeveer tot op de centimeter nauwkeurig gemeten.

Een plant buiten categorie kan te groot of te klein zijn. Dit wordt genoteerd in de overeenstemmende kolom.

Wanneer meer dan 20 % van de planten zich buiten de gewenste hoogtecategorie bevindt, moet de partij dan geweigerd worden?

Gebreken voor het geheel van de steekproef		Individuele gebreken (als een plant meerdere individuele gebreken heeft, slechts 1x aftekenen op basis van flagrantste gebrek)											
planten in de busseel	Te grote planten	Te kleine planten	Te gebogen planten	Gesnoeiide planten	Ontbrekende planten	*H/D- verhouding onvoldoende	Meervoudige stam	**meer dan één eindscheut	Afwezige of beschadigde eindknop	Niet geheele wonden	Slecht gevormde penwortel	Sterke afwijking van de stam / te gebogen plant	Ten minste 1 individueel gebrek
	max 20%		max 30%	max 30%									
1	25		3				1	2				1	4
2	25	1	1	2		1						1	2
3	25		4	1				1				2	3
4	25		2	3					1	1		1	3
5													
6													
7													
8													
SOM:	100	1	10	6									12
%:	→	2%	10%	6%									12

Totaal aantal siechte planten in de steekproef: →

*hoogte van de plant / diameter wortelhals
 ** bij elk zijn de kelkvormig vertakte laatstejaarscheuten niet als gebrek te beschouwen

Aantal planten	Aantal planten in de steekproef	Maximum aantal toegestane afwijking
0 - 500	50	8
500 - 1000	100	16
> 1000	200	32

Soort:	FAGUS SYLVATICA
Datum en nummer PV ontvangst:	2017-12-22
Hoogteklasse op leveringsbon:	120 - 150

Statistische test - Formulier van de INDIVIDUELE GEGEVENS

 Vlaanderen is natuur

Figuur 9. Voorbeeld van een ingevuld formulier 'Statistische test - formulier van de individuele gegevens'

		Gebreken voor het geheel van de steekproef				Individuele gebreken als een plant meerdere individuele gebreken heeft, slechts 1x afkeuren op basis van flagrantste gebrek								
Bussel n°	planten in de bus	Te grote planten	Te kleine planten	Te gebogen planten	Gesnoede planten	Ontbrekende planten	*H/D-verhouding onvoldoende	Meervoudige stam	**meer dan één eindscheut	Afwezige of beschadigde eindknop	Niet-geheilde wonden	Slecht gevormde penwortel	Sterke afwijking van de stam / te gebogen plant	Ten minste 1 individueel gebrek
		max 20%		max 30%	max 30%									
1	25	2	1				1			1	2		1	5
2	25	1		1					1	3	1			5
3	25	4					1					1	1	3
4	25	7		2			2		2	1	4	2	1	12
5	25	1					2			1				3
6	26	2					1				2			3
7	25	5		1			1		1	2	1			5
8	25	1	1				1			2	3			6
SOM:	201	23	2	4	0									42
%:	→	12%		2%	0%									42

Totaal aantal slechte planten in de steekproef: →

*hoogte van de plant / diameter wortelhals
 ** bij elk zijn de kelkvormig vertakte laatstejaarscheuten niet als gebrek te beschouwen

Aantal planten	Aantal planten in de steekproef	Maximum aantal toegestane afwijking
0 - 500	50	8
500 - 1000	100	16
> 1000	200	32

Soort:	PRUNUS SPEROTINA
Datum en nummer PV ontvangst:	2018 - 011
Hoogteklasse op leveringsbon:	80 - 100

Statistische test - Formulier van de INDIVIDUELE GEGEVENS

Vlaanderen is natuur

Figuur 10. Voorbeeld van een ingevuld formulier 'Statistische test - formulier van de individuele gegevens' met onvoldoende score

SAMENVATTING van de statistische test

Besteknummer: <i>ANB-TBW-2017-808</i>	Naam leverancier: <i>BOSPLANT BVBA</i>
Datum en nummer PV ontvangst: <i>2018-011</i>	
Soort: <i>PRUNUS AVIUM</i>	Aantal planten in het lot: <i>2.000</i>

Gebreken voor het geheel van de steekproef

Hoogtecategorie op leveringsbon: *80-130*

Aantal te kleine planten:

Aantal te grote planten:

Aantal planten buiten categorie/aantal planten steekproef : *25 / 201*

Minder dan 20 % ? ja nee

Aantal te gebogen planten/aantal planten steekproef *4-1-201*

Minder dan 30 %? ja nee

Aantal gesnoeide planten/aantal planten steekproef *0-1-201*

Minder dan 30 %? ja nee

Conclusie voor gehele steekproef aanvaard geweigerd

Individuele gebreken

Indien de planten meerdere gebreken vertoont, enkel de meest flagrante vermelden

Gebrek	Aantal niet conforme planten
Ontbrekende planten	<i>1</i>
Hoogte/diameterverhouding onvoldoende	<i>9</i>
Meervoudige stammen	<i>1</i>
Plant met meer dan één eindscheut	<i>4</i>
Afwezige eindknop	<i>10</i>
Niet geheelde wonden	<i>13</i>
Slecht gevormde penwortel	<i>3</i>
Sterke afwijking van de stam/te gebogen plant	<i>3</i>
Totaal	<i>49</i>

Aantal planten	Steekproef	Aantal niet conforme planten	Maximum aantal toegestane afwijking
0-500	50		8 stuks
500-1000	100	<i>49</i>	16 stuks
<i>>1000</i>	200		32 stuks

Resultaat: aanvaard geweigerd

Verlenging van de test	Aantal niet conforme planten			Maximum aantal toegestane afwijking
	Aantal planten	1 ^e steekproef	2 ^e steekproef	
0-500				16 stuks
500-1000				32 stuks
>1000				64 stuks

Resultaat: aanvaard geweigerd

Opmerkingen

Max. AANTAL NIET-CONFORME PLANTEN (INDIV. GEBREKEN) Overschreden

⇒ WEIGERING LOT

Figuur 11. Voorbeeld van een ingevuld formulier 'Statistische test', met weigering lot als conclusie

- **Ja**, wanneer dit criterium ongunstig is voor het goed aanslaan van de aanplanting, op grond van een rechtvaardiging (te kleine planten voor de te omvangrijke concurrerende (kruid)vegetatie, te grote planten die tijdens hun eerste vegetatiejaar zullen blootgesteld worden aan de wind etc.).f
- **Neen**, wanneer dit niet het geval is.

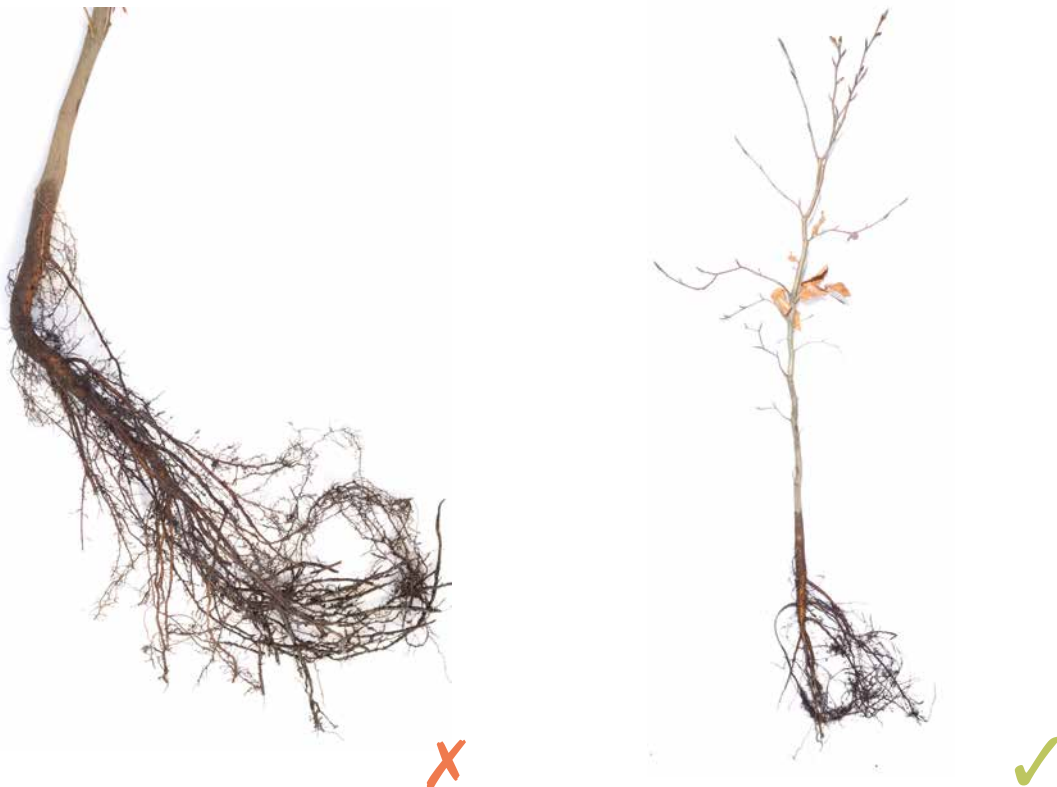
Wanneer geen rekening werd gehouden met dit criterium, moet in het vak 'opmerkingen' van het proces-verbaal van levering vermeld worden dat de planten aanvaard worden, ook al werd dit criterium niet nageleefd.

5.1.6. Gebogen planten (gebreken voor het geheel)

Planten met een kromming van **minder dan 150°** mogen aanvaard worden op voorwaarde dat dit niet het geval is voor meer dan 30 % van de planten van de steekproef.

Met de oprolbare keurdersmat kan snel visueel vastgesteld worden of de hoek wel of niet kleiner is dan 150°. Je plaatst het rechte gedeelte van de plant op de lijn 'As van de stam' en je kijkt in welke zone het gebogen gedeelte (van de stam of van de wortel) zich bevindt. Bij een hoek kleiner dan 150° wordt de plant aangemerkt als 'te gebogen plant' bij de gebreken voor het geheel.

Bij een hoek **kleiner dan 135°** vertoont de plant bovendien een individueel gebrek (Figuur 12).

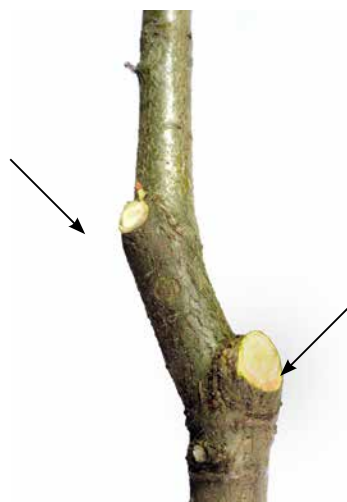
Figuur 12. Voorbeelden van té gebogen (links) en voldoende rechte (rechts) planten

5.1.7. Gesnoeide planten

Een ge(vorm)snoeide plant heeft één of meer verse snoeiwonden (insnijdingen met de snoeischaar). Het aandeel gesnoeide planten mag niet meer bedragen dan 30 % van de totaal aantal planten van de steekproef. Wanneer dit percentage hoger ligt dan 30 % moet het lot geweigerd worden.

Zodra een plant één snoeiwonde vertoont, wordt deze als gesnoeid beschouwd (ongeacht het aantal andere snoeiwonden) (Figuur 13).

Dit criterium geldt voor alle soorten, behalve eik. Eiken zijn moeilijk te kweken in een boomkwekerij. Ze vertonen de neiging om op natuurlijke wijze te vertakken en ze moeten dus vaker gesnoeid worden.

Figuur 13. Zodra een plant één snoeiwonde vertoont, wordt deze als gesnoeid beschouwd (ongeacht het aantal andere snoeiwonden)

5.2. Individuele gebreken

5.2.1. Ontbrekende planten

Iedere ontbrekende plant in een busset wordt beschouwd als een individueel gebrek. Dit moet vermeld worden in de daartoe voorziene kolom.

5.2.2. Hoogte/diameterverhouding (H/D) onvoldoende

Wanneer een plant er echt te fijngebouwd uitziet, dan moet nagegaan worden of hij voldoet aan de minimale diameter aan de wortelhals, zoals weergegeven in Tabel 6. Wanneer een plant te fijngebouwd is ten opzichte van de diameter die vermeld staat in de tabel, dan moet deze vermeld worden in de kolom 'verhouding h/d onvoldoende'.

Met de mal, die voorzien is van voorgemaakte openingen, kan snel de diameter aan de wortelhals gemeten worden (Figuur 14). Wanneer de plant probleemloos binnen de gleuf past, dan moet de test herhaald worden met een kleinere gleuf. Wanneer de plant niet in deze kleinere gleuf past, dan is de diameter van de plant 1 maat groter dan die waar

Figuur 14. Een mal die snel de dikte van de wortelhals laat aflezen)

hij laatst wel in past. Je moet opletten dat bij het controleren van de H/D-verhouding de wortelhals van de plant niet beschadigd wordt. Je mag een plant dus nooit in een gleuf dwingen.

Opmerking: bij fijngebouwde planten kan het aanslaan na aanplanting moeizaam gaan of mislukken, vanwege de kleinere (voedsel)reserves bij meer fijngebouwde planten. Bij meer robuuste planten is de kans op succesvol aanslaan veel groter. Te fijngebouwde planten kunnen wijzen op een slechte herkomst, een ongeschikte kweekpraktijk of een gebrekkige sortering in de boomkwekerij.

De **h/d-verhouding moet niet systematisch gecontroleerd worden**, want dit is een lange en vervelende operatie. Bij twijfel over de stevigheid van de plant beoordeelt de keurder zelf of het aangewezen is om de verhouding te controleren.

Tabel 6: Aanvaardbare minimale diameter aan de wortelhals in functie van de soort en de hoogte van de plan (hoogte = de lengte van de scheut tussen wortelhals en eindknop)

Soort	Hoogte (in cm)	Minimum diameter aan de wortelhals
Larix sp.	10 - 20	3
	20 - 35	4
	35 - 50	5
	50 - 65	6
	65 - 80	7
	80 en +	8
Pinus sp.	6 - 10	2
	10 - 15	3
	15 - 25	4
	25 en +	5
Pseudotsuga menziesii	10 - 20	3
	20 - 30	4
	30 - 40	5
	40 - 50	6
	50 - 65	7
Acer sp., Alnus, , Betula, Prunus avium, Robinia pseudoacacia, Tilia sp.	20 - 40	3
	40 - 50	4
	50 - 80	6
	80 en +	8
Fagus sylvatica, Quercus sp.	10 - 15	4
	15 - 30	5
	30 - 50	5
	50 - 80	7
	80 en +	9
Fraxinus excelsior	15 - 25	4
	25 - 40	5
	40 - 55	6
	55 - 70	7
	70 en +	9

5.2.3. Meervoudige stammen

Meervoudige stammen zijn twee (of meer) stammen die vertrekken vanuit de eerste 10 centimeter boven de wortelhals. Planten die dit vertonen zijn niet conform (Figuur 15).

Wanneer een meervoudige stam werd weggehaald door te snoeien, dan voldoet de plant aan dit criterium (Figuur 15).

Figuur 15. Voorbeelden van planten met meervoudige stammen

5.2.4. Plant met meer dan één eindscheut

Vorken zijn rivaliserende eindvertakkingen. Meer dan één eindvertakking (twee of meer) betekent dat de plant niet conform is (Figuur 16).

Wanneer een vork werd weggesnoeid, dan voldoet de plant aan dit criterium.

Opmerking: bij **eik** hebben kleine meervoudige eindvertakkingen die zijn voortgekomen uit de meest recente scheuten van het jaar (in de vorm van een kelk) niet noodzakelijk een ongunstig effect. Het is beter om te wachten tot zich vanzelf een dominantie heeft ontwikkeld voordat je snoeit. Meerdere kleine vorken met een gelijkaardige lengte moeten dus bij eik niet noodzakelijk beschouwd worden als een individueel gebrek. Bij grote vorken of bij vorken van werkelijk verschillende hoogte, moet de boomkweker snoeien, zo niet vertoont de plant een individueel gebrek.

Figuur 16. Voorbeelden van planten met meer dan 1 eindscheut

5.2.5. Afwezig of beschadigde eindknop

- **Bij afwezigheid eindknop:** plant niet conform (opgelet voor de periode van extractie in de boomkwekerij).
- **Bij verlepte of niet gezonde eindscheut:** plant niet conform (Figuur 17).

Figuur 17. Voorbeelden van planten met een intacte en beschadigde/afwezige eindknop

5.2.6. Niet geheelde wonden

Bij nog niet geheelde beschadiging van de schors over meer dan een derde van de omtrek van de hoofdstam, van de wortelhalshals of van de hoofdwortel, wordt de plant niet conform bevonden (Figuur 18).

Wanneer de wonde volledig geheeld is, moet met deze oude wonde geen rekening worden gehouden.

Figuur 18. Voorbeelden van planten met wonden

5.2.7. Slecht gevormde of beschadigde penwortel, afwezigheid haarwortels

Bij onvoldoende, opgerolde, ernstig beschadigde of J-, L- of S-vormig, in de vorm van een kurkentrekker ontwikkelde penwortel of bij een penwortel die een hoek van minder dan 110° vormt met de stam, wordt de plant niet conform bevonden (Figuur 19).

Figuur 19. Voorbeelden van planten met slecht gevormde of onvoldoende wortels

5.2.8. Sterke afwijking van de stam/te gebogen plant (individuele gebreken)

Onder dit individuele gebrek zijn twee categorieën van gebreken samengebracht.

Een plant met een **te sterke afwijking van de hoofdas t.o.v. de referentie-as** wordt als niet-conform beschouwd als deze de maximale waarden zoals beschreven in Tabel 7 overschrijdt (Figuur 20). De hoofdas is het deel van de stam en de wortel tussen de eindknop en de invoeging van de eerste secundaire wortel. De referentie-as is de denkbeeldige rechte die de eindknop verbindt met de eerste secundaire wortel.

De test wordt op zeer eenvoudige wijze uitgevoerd door het uiteinde van de plant en het punt waarop de eerste secundaire wortel zich invoegt op om het even welke rechte te leggen. Draai de plant rond tot de positie met de grootste afwijking ten opzichte van de referentierechte bereikt is. De grootste, loodrechte afstand tussen de referentie-as en de plant wordt nu gemeten en vergeleken met de aanvaardbare maximumwaarden.

Figuur 20. Voorbeelden van planten met toegelaten en afgekeurde afwijking van de stam

Tabel 7 Maximaal aanvaardbare afwijking tussen de hoofdas van de plant en de referentie-as

Hoogte van de planten (tussen eindknop en wortelhals)	Maximale afwijking voor eik en beuk (cm)	Maximale afwijking voor andere soorten (cm)
120 – 150 cm	15	8
100 – 120 cm	12	6
80 – 100 cm	10	5
60 – 80 cm	8	4
< 60cm	6	3

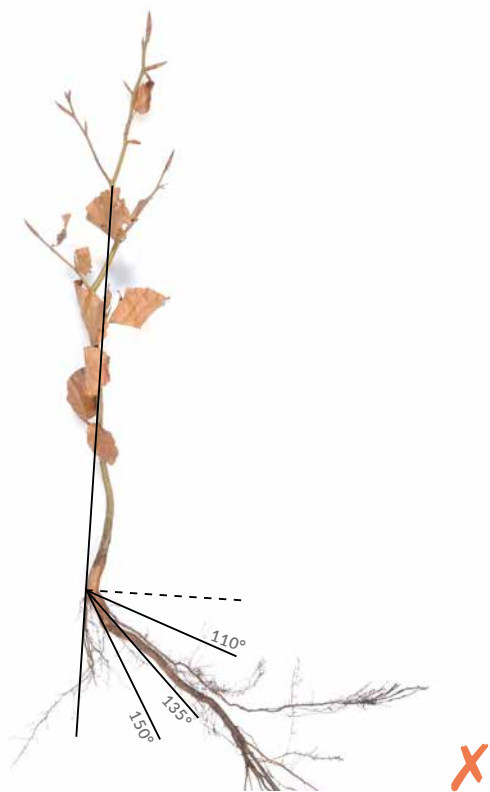
Een **te gebogen plant** wordt beschouwd (Figuur 21):

- Als een **gebrek voor het geheel van de steekproef** wanneer de hoek kleiner is dan 150°.
- Als een gebrek **voor het geheel van de steekproef en als individueel gebrek** wanneer de hoek kleiner is dan 135°.

De hoeken die getekend zijn op de lat kunnen als referentie gebruikt worden om dit criterium te controleren bij planten die a priori te gebogen lijken.

Opgelet: de kromming die gecontroleerd moet worden, kan zich op om het even welk deel van de plant situeren (stam, wortel of beide).

De meting moet gebeuren op het plaatje dat je ontving bij de opleiding en niet met een gradenboog. Plaats de plant goed op het plaatje zodat dit deel van de plant goed zichtbaar is.

Figuur 21. Grenswaarden voor het afkeuren van planten op basis van kromming

5.3. Verlenging van de test?

Wanneer de statistische test als nipt positief of nipt negatief wordt beschouwd, kan een verlenging van de test worden toegepast door de eerste steekproef uit te breiden met een tweede steekproef. Het te analyseren resultaat stemt dan overeen met de som van beide geanalyseerde steekproeven.

- **Voor loten van 0 tot 500** wordt de eerste steekproef van 50 planten als nipt beschouwd wanneer het aantal niet-conforme planten gelijk is aan acht of negen. In dit geval wordt een nieuwe willekeurige steekproef van 50 nieuwe planten toegevoegd aan de eerste steekproef. De steekproef zal dan bestaan uit 100 planten en een maximaal aantal van 16 niet-conforme planten wordt in dat geval aanvaard.
- **Voor loten van 500 tot 1000** wordt de eerste steekproef van 100 planten als nipt beschouwd wanneer het aantal niet-conforme planten gelijk is aan 16 of 17. In dit geval wordt een nieuwe willekeurige steekproef van 100 nieuwe planten toegevoegd aan de eerste steekproef. De steekproef zal dan bestaan uit 200 planten en een maximaal aantal van 32 niet-conforme planten wordt in dat geval aanvaard.
- **Wanneer voor loten van meer dan 1.000** planten het aantal niet-conforme planten in de steekproef 32 of 33 bedraagt, dan wordt de steekproef uitgebreid en dan worden opnieuw 200 planten geanalyseerd. De steekproef bedraagt dan 400 planten en het getolereerd aantal niet-conforme planten is 64.

5.4. Weigering van een lot

Een geweigerd lot moet op het einde van de procedure meteen door de leverancier weer worden meegenomen om problemen en betwisting te voorkomen. De leverancier mag niet opnieuw vertrekken zonder het lot bosplantsoen wanneer deze geweigerd werd, ongeacht het feit of de partij wel of niet volledig gelost werd.

6. Bijlagen

Keuren van Bosplantsoen bevat drie bijlagen: A, B en C.

De bijlagen A en B vind je op Ecopedia.be. Bijlage C vind je op de volgende pagina.

Bijlage A

Het besluit van de Vlaamse regering van 3 oktober 2003 over de procedure tot erkenning van bosbouwkundig uitgangsmateriaal en het in de handel brengen van bosbouwkundig teeltmateriaal

Bijlage B

Lijst van aanbevolen herkomsten van het INBO

Bijlage C

(bron: ANB)

DOCUMENT VAN DE LEVERANCIER voor bosbouwkundig teeltmateriaal

(1) Document nr : 17401290102

(4) Leverancier :
Boomkwekerij Schepers bvba
Predikherenstraat 26
8750 Wingene

Registratienummer: 40129

(5) Bestemming :
Agentschap vr Natuur & Bos
K Albert II laan 19 Bus 8
1210 Brussel 21
Belgie

Aard van het teeltmateriaal

(7a) zaad, (7b) delen van planten, (7c) planten met blote wortel, (7d) planten in container) :

Planten met blote wortel

(6) Botanische naam : *Acer pseudoplatanus* L.

(3) Basiscertificaat nr : BE 14 2VB1002 1527 101

Categorie (8a) van bekende origine, (8b) geselecteerd, (8c) gekeurd, (8d) getest) : **geselecteerd**

Oorsprong (12a) autochtoon/inheems, (12b) niet-autochtoon/niet-inheems, (12c) onbekend) : **niet autochtoon**

Type uitgangsmateriaal (9a) zaadbron, (9b) opstand, (9c) zaadtuin, (9d) ouderplant v. familie(s),
(9e) kloon, (9f) mengsel v. klonen) : **opstand**

(13) Land van herkomst : **België**

(14) Herkomstgebied : **Ten zuiden van Samber en Maas**

(11) Referentie van het uitgangsmateriaal/herkomstgebied in het nationaal register : **2VB1002
KONENBOS**

(15) Hoeveelheid : **675**

(16) Leeftijd : **2** jaar

(16) Teeltwijze: **S20**

(10) Doeleinde : **Multifunctioneel bos**

Is het uit zaad verkregen materiaal achteraf vegetatief vermeerderd? (19b) **NEEN**

Is het materiaal genetisch gemodificeerd? : (18b) **NEEN**

In geval van populieren

Etiketten in de reeks van nr : tot :

(27) Grootteklasse voor poten (N1, N2) :

In geval van zaden

(17) Rijpingsjaar :

(24) Duizendkorrelgewicht :

(22) Zuiverheid :

(23) Kiempercentage van zuiver zaad :

of percentage levensvatbare zaden :

(25) Aantal kiemkrachtige zaden / kg :

of aantal levensvatbare zaden / kg :

(2) Datum : **23/11/2017**

Handtekening van de leverancier

DOCUMENT VAN DE LEVERANCIER
voor bosbouwkundig teeltmateriaal (PLANT VAN HIER)

Document nummer: 17 40120 PVH 1081

Leverancier:

A Op de Beeck Boomkwekerij
Lierbaan 108
2580 Putte

Bestemming:

Agentschap voor Natuur en Bos
Postkamer Facturatie Ellips
Koning Albert II-laan 35 bus 60
1030 Brussel

Registratienummer:

40120

Aard van het teeltmateriaal:

(zaad, delen van planten, planten met blote wortel, planten in container)

Planten met blote wortel

Botanische naam:

Corylus avellana

Basiscertificaat nr:

14-PVH-ZA-048

Categorie:

Van bekende origine

Oorsprong:

'Planten van hier' - autochtoon

Type uitgangsmateriaal:

Zaadbron

Land van herkomst:

België

Herkomstgebied:

PVH 6BDO Tongeren/Wellen/Kortessem

Referentie van het uitgangsmateriaal/herkomstgebied in het nationale register: 6BDO

Hoogteligging:

Doelinde van het materiaal:

'Plant van Hier', behoud autochtone bronnen

Hoeveelheid:

250

Leeftijd:

3 (1+2)

Teeltwijze:

S1R2

Is het teeltmateriaal vegetatief vermeerderd:

Is het teeltmateriaal genetisch gemodificeerd:

Voor populieren:

Etiketten bevat in de reeks van

tot

Grootklasse voor poten:

Voor zaden:

Rijpingsjaar:

Snijproef:

%

1000 korrelgewicht:

Vitaliteit:

%

Zuiverheid:

%

Leeg:

%

Kiemkracht:

%

Vochtgehalte:

%

Aantal zaden / kg:

Putte, 11/01/2018

Handtekening van de leverancier

Ets. ARMAND P DE BEECK
b.v.b.a. S.p.r.l.

DOCUMENT VAN DE LEVERANCIER

voor bosbouwkundig teeltmateriaal (EG RICHTLIJN 1999/105/EG)

(1) Document nummer: 17401721679

(4) Leverancier:

SYLVA BVBA
'T HAND 10
9950 WAARSCHOOT

(5) Bestemming

AGENTSCHAP VOOR NATUUR EN BOS
BRUSSEL
GRAAF DE FERRARISGEBOUW
1000 BRUSSEL

Registratienummer: 40172

Aard van het teeltmateriaal:

zaad, delen van planten, planten met blote wortel, planten in container

(7c) planten blote wortel

(6) Botanische naam: Quercus petraea
(3) Basiscertificaat nr: D 09 000 2 1146 14
(8) Categorie: (8b) geselecteerd
(12) Oorsprong: (12a) autochtoon
(9) Type uitgangsmateriaal: (9b) opstand

(13) Land van herkomst: Duitsland
(14) Herkomstgebied: 818 11 Fränkisches Hügelland
(11) Referentie van het uitgangsmateriaal/herkomstgebied in het nat. register: 091 81811 253 2
Hoogte:

(10) Doeleinde van het materiaal: (10a) bosbouw
(15) Hoeveelheid: 175
(16) Leeftijd: 3
(16) Teeltwijze: S1R2
Is het uit zaad verkregen materiaal achteraf vegetatief vermeerderd?:
Is het materiaal genetisch gemodificeerd?:

In geval van populieren bevat in de reeks:
Etiketten van nr: tot
Grootteklasse vr poten (27)/stekken (26):

In geval van zaden:

(17) Rijpingsjaar:	Snijproef:	%
(24) Duizendkorrelgewicht:	Vitaliteit:	%
(22) Zuiverheid:	% Leeg:	%
(23) Kiemkracht:	% Vochtgehalte:	%
(25) Aantal zaden/kg:		

WAARSCHOOT, 29/01/2018

Handtekening van de leverancier

SYLVA B.V.B.A.
BOONKWEKERIJEN
'T HAND 10
9950 WAARSCHOOT (België)
Tel (09) 376 75 75
Fax (09) 377 37 37

A series of horizontal lines for writing, spaced evenly down the page.

inverde

Herman Teirlinckgebouw
Havenlaan 88 bus 75
1000 BRUSSEL
T +32 2 658 24 94
info@inverde.be
BE 0887 269 985
www.inverde.be

Inverde is het opleidings- en examencentrum van Natuurinvest, Eigen Vermogen van het Agentschap voor Natuur en Bos.

NATUURINVEST

AGENTSCHAP
NATUUR & BOS

Vlaanderen
is natuur